Πού απευθύνεται

Το εντατικό εκπαιδευτικό Σεμινάριο **ΧΑΡΤΕΣ *στις* ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ** απευθύνεται σε βιβλιοθηκονόμους, αρχειονόμους, συντηρητές χαρτιού και άλλων συναφών ειδικοτήτων, που υπηρετούν σε βιβλιοθήκες, αρχεία, μουσεία και συλλογές και ενδιαφέρονται για τους χάρτες και τα συναφή με τους χάρτες χειρόγραφα και έντυπα, που βρίσκονται (συνήθως) αναξιοποίητα στο περιβάλλον της εργασίας τους. Απευθύνεται επίσης σε φοιτητές σχετικών σπουδών.

Πού στοχεύει

Στόχος του Σεμιναρίου είναι να φέρει τους συμμετέχοντες σε μια γνωστική και επιχειρησιακή επαφή με τους **χάρτες, το σπουδαίο αυτό είδος της πολιτιστικής κληρονομιάς**, όπως είναι οι ιστορικοί χάρτες και οι σπάνιοι των αποθεμάτων στις βιβλιοθήκες, πολύτιμα και συμπληρωματικά τεκμήρια των βιβλίων και των άλλων αντικειμένων που αποτελούν το αντικείμενο επιμέλειας και φροντίδας των βιβλιοθηκονόμων, αρχειονόμων, συντηρητών και μουσειολόγων. Το Σεμινάριο **φιλοδοξεί να δώσει στους συμμετέχοντες εκείνα τα απαραίτητα προαπαιτούμενα** ώστε να είναι δυνατή μια πρώτη προσέγγιση των χαρτών, στο χώρο της εργασίας τους, γνωρίζοντας τα στοιχειώδη της αναγνώρισης και των δυνατοτήτων αξιοποίησής τους.

Τι *δεν* απαιτείται

Το Σεμινάριο έχει σχεδιαστεί έτσι, ώστε να **μην απαιτείται** από τους συμμετέχοντες **καμία προηγούμενη γνώση, επαφή ή γνωριμία με χάρτες**, χαρτογραφικό υλικό ή άλλο συναφές με τους χάρτες αντικείμενο. Απευθύνεται κυριολεκτικά σε «μη-ειδικούς στους χάρτες», αλλά με ενδιαφέρον, περιέργεια και επιθυμία να μάθουν για τους χάρτες και τη διαχείριση και αξιοποίησή τους στις Βιβλιοθήκες.

Εγγραφή - Συμμετοχή

Η εγγραφή και συμμετοχή στο Σεμινάριο είναι **δωρεάν** (με **βεβαίωση παρακολούθησης**).

Οι εγγεγραμμένοι μπορούν να λάβουν **προαιρετικά** τα σχετικά με τη θεματολογία του Σεμιναρίου Πρακτικά του πρόσφατου 11ου Διεθνούς Συνεδρίου ICA Conference **Digital Approaches to Cartographic Heritage**, Riga, Latvia, 20-22 April 2016 (425 σελ. σε αρχείο pdf), με μειωμένη τιμή: **15** € | φοιτητές: **10** € (βλ. ιστοσελίδα).

Η οργάνωση

Το Σεμινάριο οργανώνεται από τη **Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης ΑΠΘ** και το **Εργαστήριο Χαρτογραφίας και Γεωγραφικής Ανάλυσης ΑΠΘ** στο πλαίσιο της συνεργασίας τους για την τεκμηρίωση, αξιολόγηση και ανάδειξη του σπάνιου χαρτογραφικού αποθέματος στις συλλογές της Βιβλιοθήκης ΑΠΘ, με την υποστήριξη της **International Cartographic Association Commission on Cartographic Heritage into the Digital** και την ενίσχυση της **Επιτροπής Ερευνών ΑΠΘ**.

Πληροφορίες

Βιβλιοθήκη ΑΠΘ: ***lib.auth.gr***
Επικοινωνία: **Αικατερίνη Νάστα**
nasta@lib.auth.gr | 2310 99 5325 - 45

Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Εργαστήριο Χαρτογραφίας ΑΠΘ:
cartography.web.auth.gr/cartogeolab
Επικοινωνία: **Χρυσούλα Μπούτουρα**
boutoura@auth.gr

ΑΠΘ | AUTH
CartoGeoLab

ICA Commission: ***cartography.web.auth.gr/ICA-Heritage***
Επικοινωνία: **Ευάγγελος Λιβιεράτος**
livier@auth.gr

ICA ACI
Cartoheritage into the Digital
ΤΟΥΣ ΧΑΡΤΕΣ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΤΟΣ ΧΑΡΤΩΝ 2015–2016

Ιστοσελίδα

Για επιπλέον πληροφορίες επισκέπτεστε τακτικά την ιστοσελίδα του Σεμιναρίου
cartography.web.auth.gr/cartogeolab/lib-seminar

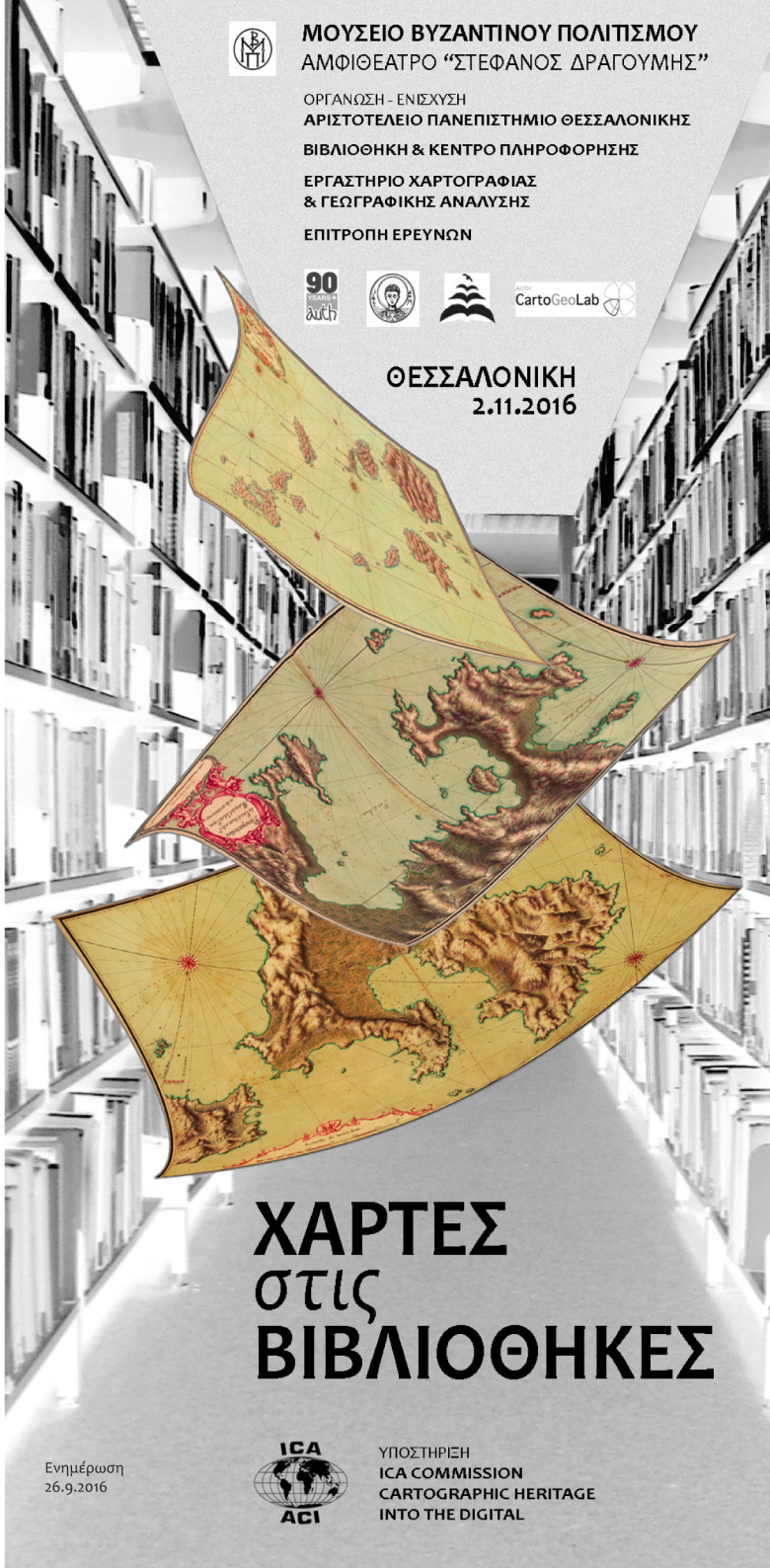

ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ "ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ"

ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΕΝΙΣΧΥΣΗ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
2.11.2016

ΧΑΡΤΕΣ στις ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Ενημέρωση
26.9.2016

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ICA COMMISSION CARTOGRAPHIC HERITAGE INTO THE DIGITAL

Οι χάρτες

Οι **ιστορικοί χάρτες**, χειρόγραφοι και έντυποι και το σχετιζόμενο με αυτούς υλικό, αποτελούν σημαντικό αντικείμενο της παγκόσμιας πολιτιστιστικής κληρονομιάς, όπως είναι από καιρό αποδεκτό διεθνώς. Η συλλογή τους, η τεκμηρίωση, η αξιολόγηση, η ταξινόμηση, η συντήρηση και επιμέλειά τους αλλά και η σωστή ψηφιοποίηση, μελέτη και ανάδειξή τους συνθέτουν σήμερα ένα τόσο σημαντικό θέμα, ώστε να στρέφεται το ενδιαφέρον όλο και πιο συστηματικά και μεθοδικά σ' αυτούς ως ξεχωριστά αντικείμενα φροντίδας και προβολής.
Επιπλέον, ο χάρτης ως κατεξοχήν ελκυστικό εποπτικό αντικείμενο, που **ασκεί ιδιαίτερη γοητεία στο ευρύ κοινό και τους νέους**, λόγω των «οπτικών ιδιοτήτων» τους και των ιδιαίτερων κωδίκων επικοινωνίας, που διαθέτει, αποδεινκύεται σπουδαίο υλικό προβολής και διαλόγου με την κοινωνία, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό.

Οι χάρτες στις βιβλιοθήκες

Επειδή κατ' εξοχήν οι Βιβλιοθήκες, αλλά και τα Αρχεία, τα Μουσεία και τα συναφή ιδρύματα (κατά τα σχετιζόμενα με τη σύγχρονη έννοια των **GLAM**, ακρώνυμο των Galleries-Libraries-Archives-Museums) είναι εκείνα, που κυρίως διαθέτουν μεγάλες ή μικρές χαρτογραφικές συλλογές, είναι εύλογο το ενδιαφέρον τους για την ανάπτυξη στρατηγικής, μεθόδου και σχεδίου για την αξιοποίηση του χαρτογραφικού τους πλούτου.
Στο εξωτερικό, από πολλά χρόνια, οι συλλογές χαρτών σε περιβάλλον GLAM έχουν απαιτήσει ιδιαίτερες αντιμετωπίσεις και επιχειρησιακές ρυθμίσεις και εξειδικεύσεις, σχετικά με το χαρτογραφικό αντικείμενο (map libraries, map curatorship).
Σε πολλές πλέον βιβλιοθήκες στον Κόσμο, υπάρχουν τμήματα ή μονάδες χαρτών, ανάλογα με το μέγεθος και τη σπουδαιότητα των συλλογών, που απαιτούν ξεχωριστή τεχνογνωσία και ενασχόληση και παρατηρείται μεγάλο ενδιαφέρον και κινητικότητα γύρω από το αντικείμενο.
Στην Ελλάδα, παρόλη την ύπαρξη σπουδαίων συλλογών σε περιβάλλοντα GLAM, δεν έχει υπάρξει ανάλογο ενδιαφέρον, με αποτέλεσμα οι όποιες προσπάθειες να γίνονται εμπειρικά και χωρίς την απαιτούμενη τεχνογνωσία.

Το Σεμινάριο

Αυτήν ακριβώς την υστέρηση έρχεται να αντιμετωπίσει το Σεμινάριο αυτό, **το πρώτο στο είδος του**, που γίνεται στην Ελλάδα. Αφορμή στάθηκε η πρόσφατη στρατηγική δράση που αναπτύσσεται στη Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης ΑΠΘ (ΒΚΠ ΑΠΘ), με την υποστήριξη της Επιτροπής ΒΚΠ της Συγκλήτου ΑΠΘ, σχετικά με την αξιοποίηση του σπουδαίου και σπάνιου χαρτογραφικού αποθέματος που διαθέτει η Βιβλιοθήκη, στο πλαίσιο τριών σημαντικών συγκυριών:
α) του εντοπισμού, τον Ιανουάριο 2016, μιας εξαιρετικά σημαντικής σειράς χειρόγραφων χαρτών μεγάλης κλίμακας του Αρχιπελάγους του 1687,
β) της ίδρυσης του Εργαστήριου Χαρτογραφίας ΑΠΘ τον Μάρτιο 2016 και της άμεσης συνεργασίας του με τη ΒΚΠ ΑΠΘ, με την ενίσχυση της Επιτροπής Ερευνών ΑΠΘ**,** και
γ) της υποστήριξης που παρέχει η διεθνής Επιτροπή «Χαρτογραφική Κληρονομιά στην Ψηφιακότητα» (ICA Commission on Cartographic Heritage into the Digital) της Διεθνούς Χαρτογραφικής Ενωσης (International Cartographic Association) που εδρεύει την περίοδο 2015-2019 στη Θεσσαλονίκη, στο ΑΠΘ.

Η εκπαίδευση

Το εκπαιδευτικό Σεμινάριο, με διδάσκοντες ειδικούς επιστήμονες στο αντικείμενο, από πανεπιστήμια και βιβλιοθήκες της Ελλάδας και του εξωτερικού (βλ. διδάσκοντες) θα διεξαχθεί στο «Αμφιθέατρο Στέφανος Δραγούμης» του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης την **Τετάρτη 2 Νοεμβρίου 2016**. Είναι εντατικό και καλύπτει **6 ώρες** διδασκαλίας και παρουσιάσεις παραδειγμάτων με σύγχρονα εποπτικά μέσα, από τις **9:00 π.μ. μέχρι τις 3:00 μ.μ.** με εύλογα διαλείμματα. Η κύρια γλώσσα του Σεμιναρίου είναι τα Ελληνικά, εκτός από δύο διαλέξεις στα Αγγλικά, από τους ξένους προσκεκλημένους ομιλητές.

Οι διδάσκοντες

Ευάγγελος Λιβιεράτος, Ομότ. Καθηγητής ΑΠΘ. Πρόεδρος της Commission on Cartographic Heritage into the Digital της International Cartographic Association.

Dr **Carme Montaner**, Δ/ντρια της Χαρτοθήκης του Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, Βαρκελώνη, Αντιπρόεδρος της Commission on Cartographic Heritage into the Digital της International Cartographic Association.

Χρυσούλα Μπούτουρα, Καθηγήτρια ΑΠΘ. Δ/ντρια του Εργαστηρίου Χαρτογραφίας & Γεωγραφικής Ανάλυσης - CartoGeoLab ΑΠΘ. Πρόεδρος της Χαρτογραφικής Επιστημονικής Εταιρείας Ελλάδος.

Dr **Marco van Egmond**, Επικεφαλής του Τμήματος Χαρτών της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου της Ουτρέχτης.

Δρ **Αγγελική Τσορλίνη**, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Χαρτογραφίας του ΕΤΗ - Ελβετικού Ομοσπονδιακού Τεχνολογικού Ινστιτούτου της Ζυρίχης.

Το περιεχόμενο

Η εκπαίδευση, με τη διδασκαλία και τα παραδείγματα, θα καλύψει τα εξής θέματα:
- Τί είναι χάρτης
- Ποια τα βασικά στοιχεία του χάρτη
- Ιστορική αναδρομή
- Σε τί μοιάζουν και σε τι διαφέρουν οι χάρτες από τα βιβλία
- Τί είδους χάρτες βρίσκουμε στις Βιβλιοθήκες
- Ποιοί έχουν ανάγκη τέτοιων χαρτών
- Τί περιμένουν οι χάρτες από τη Βιβλιοθήκη
- Τί περιμένει η Βιβλιοθήκη από τους χάρτες
- Τί περιμένουν οι χρήστες Βιβλιοθηκών από τους χάρτες
- Θέματα ψηφιοποίησης, συντήρησης και γεωαναφοράς
- Θέματα καταλογράφησης και κωδικοποίησης
- Θέματα διαδικτυακής παροχής
- Τί γίνεται αλλού. Τί μπορεί να γίνει στην Ελλάδα
- «Παραδείγματα Καλής Πρακτικής»

Το Σεμινάριο προηγείται του 14ου Εθνικού Συνεδρίου Χαρτογραφίας **Η Χαρτογραφία σε έναν Κόσμο που Αλλάζει** που διεξάγεται στον ίδιο χώρο **2-4. 11.2016** (η τελετή έναρξης το απόγευμα, μετά το Σεμινάριο). Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι να παρακολουθήσουν το Συνέδριο μπορούν να επισκεφθούν τη σχετική ιστοσελίδα ***xeee.web.auth.gr***